

Verslag van de Algemene Ledenvergadering van de Vereniging Fries Scheepvaart Museum op woensdag 17 mei 2017

1. Opening

De voorzitter, mevrouw Taselaar, opent om 19.30 uur de vergadering en heet de aanwezigen welkom.

2. Mededelingen

Blijkens de presentielijst zijn 47 leden aanwezig, onder wie het bijna voltallige bestuur van de Vereniging (mevrouw Paauwe is afwezig). De voorzitter stelt de aanwezige bestuursleden nog even voor met vermelding van hun rollen binnen het bestuur.

De voorzitter meldt dat bericht van verhindering is ontvangen van de volgende leden: mevrouw W. Terwisscha van Scheltinga en de heren Brok, Westerhof, Brenninkmeijer, Schulting, Boonstra, Banning en Joustra.

3. Notulen van de vergaderingen van 18 mei en 8 juni 2016

Er is op 8 juni 2016 een extra ledenvergadering gehouden voor de wijziging van de statuten, omdat in de vergadering van 18 mei onvoldoende leden aanwezig waren om daartoe te besluiten. Op 8 juni is alsnog besloten tot die wijziging. De verslagen worden, onder dankzegging aan de secretaris, ongewijzigd vastgesteld.

4. Jaarverslag van de secretaris

De heer Oppewal zegt dat het jaarverslag weer vooral de gebruikelijke onderwerpen bevat. Op enkele punten gaat hij nog even in.

De ledenreizen worden door het bestuur uitdrukkelijk gezien als een middel om het lidmaatschap aantrekkelijk te maken. Daarom is in 2016 de lijn ingezet elk jaar méér ledenreizen te organiseren. Zo kan er meer verscheidenheid worden aangeboden in reisdoelen. En ook biedt het meer kans voor de leden om een keer mee te kunnen, gelet op het maximum aantal deelnemers per reis. In 2016 zijn er twee reizen georganiseerd. In 2017 wordt die lijn doorgezet met drie ledenreizen.

De organisatie van meer reizen brengt mee dat er ook vaker informatie aan de leden moet worden verstuurd. Elke mailing aan alle leden kost meer dan duizend euro. Om kosten te besparen is er in 2016 mee gestart de aanmeldingen door de leden en de verdere informatie aan de deelnemers in beginsel per e-mail te doen. Maar dan hebben we wel zoveel mogelijk e-mailadressen nodig. Die hebben we inmiddels van ruim 700 van de circa 1200 leden. In de loop van dit jaar willen we nog meer gebruik gaan maken van e-mail voor informatie over de reizen. Voor zover de leden nog niet hun e-mail adres hebben opgegeven, worden zij verzocht dat alsnog te doen.

Er zijn verschillende activiteiten georganiseerd in het kader van de sponsorwerving en ledenwerving. Het benaderen van bedrijven voor het aangaan van een band met het museum is primair een zaak van de Stichting Fries Scheepvaart Museum, maar ons bestuur ondersteunt daarbij actief. Zo is er bijvoorbeeld eind vorig jaar A Night at the Museum georganiseerd voor bedrijven, waar ruim gebruik van is gemaakt.

Wat de gebouwen betreft, zijn in 2016 de stoepen voor Kleinzand 12 en 14 hersteld en ook het hekwerk voor Kleinzand 14. Verder zijn de kosten van verbetering van de verlichting in de afdeling Admiraliteit voor rekening van de vereniging genomen.

In overleg met de directeur bekijkt het bestuur hoe we het museum verder financieel kunnen ondersteunen om de financiële middelen die de vereniging heeft ook zoveel mogelijk te gebruiken voor het museum.

Het jaarverslag geeft geen aanleiding tot vragen. De secretaris wordt met applaus bedankt.

5. Jaarverslag van de penningmeester

De heer Burghgraef geeft een toelichting op de jaarrekening met behulp van enkele dia's. De jaarrekening gaat behalve over de financiën van de vereniging ook over de eigendommen, inclusief die van de Stichting Monumenten Kleinzand. Deze stichting bezit enkele van de museum panden waarvoor de zorg aan ons bestuur is toevertrouwd.

De balans kan worden gezien als een foto: zij geeft de financiële situatie aan het begin en aan het eind van het jaar weer. De staat van baten en lasten kan dan worden gezien als een film: deze geeft aan wat de mutaties in de loop van het jaar zijn geweest. De panden zijn eigenlijk het belangrijkste bezit van de vereniging en de stichting. Die panden staan op de balans voor € 1, hoewel de waarde wel op zo'n 3,5 miljoen is geschat; op de boekhoudkundige waarde van de panden is in het verleden afgeschreven parallel aan de aflossing van de leningen.

Daarnaast hebben we bij de ABN-AMRO bank en bij de Rabobank beleggingsportefeuilles. In het afgelopen jaar is vanuit het spaargeld € 150.000 aan de belegging toegevoegd. Er is bewust gekozen dat extra geld via de Rabobank te beleggen, omdat die bank ook een belangrijke partner is voor het museum. Ook is er voor gekozen dat in een duurzame belegging te doen. Dit jaar wordt bekeken hoe die portefeuilles zich ontwikkelen en op basis daarvan zal eventueel ook de belegging bij de ABN-AMRO meer duurzaam gemaakt worden. Met daarnaast ook enkele spaar- en lopende rekeningen komt het totaal van het vermogen exclusief gebouwen op bijna 1,4 miljoen euro.

Op de rechterkant van de balans is aangegeven hoe dat vermogen is gefinancierd. Voor een klein deel gaat dat om kortlopende schulden. Een groot deel zit in een voorziening voor groot onderhoud die aangehouden wordt vanuit de verplichting de gebouwen voortdurend in goede staat te houden. De omvang daarvan berust mede op advies van onroerend goed-deskundigen. Het geld in het Sustring-Sytsmafonds heeft de vereniging geërfd met beperkingen voor de besteding. Dan blijft als saldo van de bezittingen en de verplichtingen het eigen vermogen over. Voor een deel is dat volgens bepaalde spelregels gereserveerd voor aankopen ten behoeve van het museum. Daarin worden schenkingen en de opbrengst van de schatkist in de hal gedaan.

De baten geven een vrij stabiel beeld. Met name het onderdeel erfenissen en legaten kan per jaar nogal wisselen. Ook aan de lastenzijde zijn er van jaar tot jaar geen grote verschillen. Een onderdeel dat per jaar nogal kan variëren is het bedrag dat door het bestuur aan de Stichting Fries Scheepvaart Museum wordt verstrekt voor specifieke activiteiten en dergelijke; de hoogte daarvan is mede afhankelijk van de aanvragen van die stichting. Verder waren in het afgelopen jaar de kosten voor mailingen aan de leden hoger, omdat besloten is de leden vaker bericht te sturen, zoals ook door de secretaris is genoemd. Een en ander resulteert in een positief resultaat over 2016 van ruim € 70.000, waarmee de penningmeester heel tevreden is.

De heer Burghgraef laat verder de ontwikkeling van het totale vermogen over de jaren 2011 tot en met 2016 zien. Zowel het totaal als het onderdeel eigen vermogen daarin laten over die jaren een positief verloop zien. Als penningmeester geeft hem dat een goed gevoel. Een grote vraag over de langere termijn is hoe de situatie zich bij de stichting ontwikkelt, met name wat betreft de subsidies. Denkbaar is dat er op een gegeven moment een groter beroep op de vereniging zal moeten worden gedaan. Het verenigingsbestuur zal daarbij in de gaten moeten houden of de goede huisvesting voor het museum op langere termijn in stand kan worden gehouden.

De jaarrekening geeft in de vergadering geen aanleiding tot vragen. De vergadering dankt de heer Burghgraef met applaus voor het verslag en de toelichting

6a. Jaarverslag van de kascommissie

De voorzitter zegt dat de kascommissie dit jaar bestond uit de heren Banning en Joustra, met de

heer Boonstra als reservelid. Omdat zij deze avond de vergadering niet kunnen bijwonen, leest de penningmeester het verslag van de commissie voor, dat als volgt luidt:

**Vereniging Fries Scheepvaart Museum en
Stichting Monumenten Kleinzand**

Rapport van de kascommissie 2016

De kascommissie bestaat uit de heren W. Banning en S. Joustra.

De kascommissie heeft op donderdag 11 mei 2017, ten huize van penningmeester K. Burghgraef, de jaarrekening over het jaar 2016 gecontroleerd.

Uit ons onderzoek blijkt dat de financiële verslaglegging getrouw, stelselmatig en duidelijk de financiële positie over 2016 weergeeft.

Samengevat: de administratie staat als een huis en de kas klopt als een bus!

Wij adviseren de Algemene Ledenvergadering in te stemmen met het gevoerde financiële beleid en derhalve het Bestuur daaromtrent décharge te verlenen.

Tjalhuizum, 11 mei 2017.

W. Banning

S. Joustra

De ledenvergadering stemt met aplaus in met het voorstel van de kascommissie.

De voorzitter dankt de commissieleden voor hun werk.

6b. Benoeming van de kascommissie

De voorzitter geeft aan dat wordt voorgesteld de heren S. Joustra en J. Boonstra als lid van de commissie te benoemen. Voor het komende jaar wordt als reservelid voorgedragen de heer Sjouke Boersma te Oudega, die bereid is die rol op zich te nemen. De vergadering stemt met deze benoemingen in.

7. Jaarverslag van de directeur

De heer Seffinga doet mondeling verslag van het reilen en zeilen van het museum:

In 2016 hebben we ruim 27.000 bezoekers ontvangen. Dat waren er minder dan in het jaar daarvoor, maar dat kon ook bijna niet anders, want toen was het bezoekersaantal spectaculair gestegen. Dat is het nadeel van snelle groei, dat kun je niet ieder jaar evenaren of overtreffen, al proberen we dat natuurlijk wel. Waar het aan lag is niet goed na te gaan. In 2015 hadden we in de herfstvakantie een klapper met de Stoomboot Maarten, die door heel veel schoolklassen is bezocht. Dat was totaal onverwacht toen een mooie verrassing. Ook het museum in kerstfeer trok in 2015 meer mensen dan in 2016. Kennelijk is dan het nieuwtje er af. Wat tijdens de kersttijd wel goed liep was de nieuwe activiteit – the Night at the Museum. De 2500 mensen die tijdens “Sneek op de Strún” - op derde kerstdag - door het museum liepen, hebben we maar niet meegerekend als bezoeker. Dan waren we veel gunstiger uitgekomen, maar we willen ons zelf ook niet voor de gek houden.

Aan het museale product ligt het niet. De kwaliteit daarvan is goed. Dat vinden wij niet alleen zelf, maar dat blijkt ook uit de reacties in ons gastenboek en ook uit het bezoekersonderzoek dat de Museumfederatie Fryslân uitvoert in ons museum. Bovendien zijn ook de reviews op internet zeer lovend. Google, Zoover en Tripadvisor schalen ons hoog in. We staan op nummer 1 van de

attracties van Sneek en op nummer 4 van de musea in Friesland. En daarmee laten we grote spelers als het Prinsessehof, het Natuurmuseum en Belvédère achter ons.

Wanneer het product goed is, dan moet het ook goed verkocht worden en daar zou één van de oorzaken wel eens kunnen liggen. In veel grote musea zijn de marketingafdelingen tegenwoordig groter dan de collectieafdelingen. Hoe je daar verder ook over denkt, het is wel zo. En in die race om de bezoeker kan ons museum niet afzijdig blijven. Daarom is het bestuur van de Stichting bezig de mogelijkheden te verkennen.

Tegelijk moeten we ook niet te dramatisch doen, want 27.000 zijn heel veel bezoekers. En we hadden hen ook wel wat te bieden: vier tentoonstellingen, die veel aandacht kregen in de media. Vooral de Leeuwarder Courant en Omrop Fryslân wisten de weg naar het museum goed te vinden. Bijvoorbeeld bij de tentoonstelling over de Sneker architect Anne Hoekstra en zijn achterkleindochter Nynke Rixt Jukema.

Bij de tentoonstellingen van de Klassieke Salon en van de Nederlandse Vereniging van Zeeschilders was mooie hedendaagse kunst met een maritiem tintje te zien. In de zomer was er een expositie over het opleidingscentrum "De Roerkoning" van de KWS. De vele watersporters, die in Sneek 's zomers op bezoek waren, konden hier zien hoe in deze stad kinderen en jongvolwassenen worden opgeleid in de zeilsport.

Onze collectie groeide met 54 aanwinsten. Dat zijn er minder dan pakweg 10 jaar geleden, maar dat past ook in het beleid. We hebben in de loop der jaren een grote collectie van 65.000 voorwerpen en foto's opgebouwd, waarmee we onze verhalen heel goed kunnen vertellen. Meer van hetzelfde hoeft niet. Alleen wanneer er sprake is van een belangrijk hiaat, nemen we nieuwe voorwerpen op in de verzameling. Een paar topstukken uit 2016 noem ik hier.

De belangrijkste aanwinst was die van het schilderij van Abraham Storck met een voorstelling van het lineschip Friesland, het vlaggenschip van Tjerk Hiddes. Van deze Friese zeeheld hebben we alleen een gravure met zijn portret. Van zijn schip, waarmee hij triomfen vierde in de zeeslagen tegen de Engelsen, was geen enkele afbeelding bekend. Totdat in het voorjaar van 2016 op een kunstbeurs in Brussel een schilderij opdook van Abraham Storck, een beroemde zeeschilder uit de 17de eeuw. De kunsthandelaar uit België wist niet om welk schip het ging. Maar een lid van deze vereniging ontwaarde op de spiegel van het schip het wapen van het gewest Friesland. Hij mailde mij, en zo ging het balletje rollen. Er werd grondig onderzoek gedaan, ook door collega's van andere musea. En zo kwamen we tot het onomstotelijke bewijs dat dit het schip van Tjerk Hiddes was. Vervolgens werden fondsen benaderd en bleek de Ottema-Kingma Stichting bereid het schilderij voor ons te kopen. In de zomer is het gepresenteerd aan de commandant van het huidige marineschip met de naam Friesland.

Andere aanwinsten: een mooi model van het Friese oorlogsschip Prinsesse Albertina, ook uit de 17de eeuw. En een heel verfijnd model van de Sneker beurtman op Amsterdam, uit de 19de eeuw. Beide zijn geschonken door de makers van de modellen. Nieuw in de afdeling IJzaal zijn twee oude schaatsprijzen uit de 19de eeuw: een zilveren Leekstertak, gewonnen door Jelte Binnes van der Meer uit Oentsjerk en een gouden medaille van de Koninklijke Vereniging De IJclub te Leeuwarden, gewonnen door Albert van Wely. Van mijn voorganger, oud-directeur Sytse ten Hoeve, kreeg het museum een aantal schilderijen gelegateerd, veel met dorpsgezichten van zijn woonplaats Nijland.

Jelle Koenen registreerde de aanwinsten en Freerk Bokma fotografeerde ze. Deze twee mannen hebben het in 2016 heel druk gehad met de verhuizing van de depotcollectie van onze zolderdepots naar het nieuwe Kolleksjesintrum, dat in mei vorig jaar werd geopend. Die operatie was goed voorbereid, met selecteren, schoonmaken en inpakken. Maar in 2016 is het dus allemaal vervoerd, ontsmet en weer uitgepakt. Dit was een gigantische logistieke operatie. Alle

45.000 foto's en ruim 13.000 voorwerpen kregen een nieuwe plek in het nieuwe gebouw. Van ieder object moest ook bijgehouden worden waar het komt te staan, want anders vind je het tussen de vele kilometers stellingen, rekken en ladekasten nooit meer terug. Dit project is bijzonder goed verlopen. Inmiddels staat het meeste wel zo'n beetje op zijn plek. En dat allemaal met beperkte middelen en met hulp van een aantal trouwe vrijwilligers.

Jeannette Tigchelaar beheert de fotocollectie, de bibliotheek en het archief. De groepsbezoeken werden georganiseerd door Joke Leeveerink en Grytsje Feitsma. Ze coördineren de vrijwilligers die hiermee annex zijn: rondleiders, stadsgidsen en cateringdames.

De samenwerking met de VVV was prima. Vorig jaar zomer startte een nieuwe Sneker attractie: een rondvaart door de grachten met het beurtschip Ald Fryslân. Ook hiervoor is het museum het startpunt. Het museum ontwikkelt zich meer en meer als spil voor het cultuurtoerisme in Sneek.

De samenwerking met de overheden en met de sponsors is goed. En ook de steun vanuit uw vereniging is bijzonder groot. Het museum huurt de museum panden van de Vereniging en u zorgt goed voor het onderhoud daarvan. Maar ook financieel kunnen we zo nu en dan een beroep doen op de Vereniging. Dat kan zijn voor aankopen, maar ook voor activiteiten, bijvoorbeeld voor kinderen.

En kinderen waren er vorig jaar volop. Opvallend was dat we veel belangstelling hadden van scholen uit Leeuwarden. De cultuurmakelaar daar verwijst goed door, dus ook naar musea buiten de hoofdstad. Zij kwamen voor het Kindermuseum, voor het vaste educatieve programma "Woest Water" of voor het programma rondom de "Zeehelden" in het najaar. Ook hier is een trouwe groep vrijwilligers actief bij de begeleiding van de schoolklassen.

Ook voor dit jaar staan er weer mooie activiteiten op stapel. De tentoonstelling over de hondjes is daar één van. En volgend jaar gaan we uitpakken met twee grote internationale tentoonstellingen, waarvoor we nu al druk bezig zijn met de voorbereidingen. Plannen in overvloed, maar daarover later in het jaar meer.

De vergadering dankt de heer Seffinga met applaus voor zijn verslag.

8. Bestuursverkiezing

Voor de heer Bolhoven en mevrouw Taselaar zit de eerste termijn als bestuurslid van onze vereniging er op. Beiden zijn herbenoembaar en graag bereid een tweede termijn te aanvaarden, zodat het bestuur hen daarvoor voordraagt.

Met applaus wordt ingestemd met de herbenoeming van de beide bestuursleden.

9. Rondvraag

De heer Volger vraagt wat de werkzaamheden van de commissie Ambitie zijn.

De heer Dinkelberg zegt dat de commissie ruim een jaar bezig is. Er zijn twee lijnen uitgezet: de een richting ledenwerving en de andere richting bedrijven om een relatie met het museum aan te gaan.

De eerste lijn gaat erom het aantal leden van nu ongeveer 1200 te verhogen en daarmee ook het zichtbare draagvlak voor het museum te vergroten. Dat is ook van belang om in het kader van de subsidiëring een grote achterban te laten zien. In dit verband wijst de heer Dinkelberg erop dat volgend jaar Leeuwarden/Friesland Culturele Hoofdstad is. In dat kader worden er twee heel bijzondere tentoonstellingen in ons museum gehouden en bovendien bestaat het museum volgend jaar 80 jaar. Bedacht is dat het een mooie ambitie zou zijn het aantal leden volgend jaar te vergroten naar 2018 leden. Dat is best heel veel. Om dat mogelijk te maken, zijn we in gesprek met de Noordelijke Dagblad Combinatie (NDC), uitgever van de Leeuwarder Courant, Dagblad van het Noorden en Fries Dagblad. Gevraagd is of zij een soort mediapartner van ons willen worden om

volgend jaar met het 80-jarig jubileum en de beide tentoonstellingen, waar ook film, tekst, plaatjes en verhalen bij los kunnen komen, het museum nog veel meer op de kaart te zetten en daaraan lidmaatschappen te koppelen. Op die manier proberen we zo'n 800 nieuwe leden erbij te krijgen. De gesprekken daarover lopen nog.

De andere lijn is in de richting van bedrijven. In dat verband werd de Night at the Museum al genoemd en in april zijn bedrijven uitgenodigd in het museum voor een lezing van de directeur over de geschiedenis van handel en industrie in Sneek; daar waren zo'n 20 à 25 bedrijven aanwezig, die erg enthousiast waren. Er zijn folders gemaakt als hulpmiddel om bedrijven als sponsor te werven voor bedragen variërend van € 100 tot € 1000 per jaar. Er zijn inmiddels al een aantal sponsors. Dat geld gaat rechtstreeks naar de stichting, maar via deze commissie is de vereniging behulpzaam bij de werving van deze sponsors. Op korte termijn is er een brainstorm met een vijftal jonge ondernemers. We willen dan kijken wat zij van het museum vinden en wat wij voor hen zouden kunnen betekenen, bijvoorbeeld het gebruik maken van deze zaal of een andere vorm van relatie.

10. Sluiting

Mevrouw Taselaar sluit de vergadering om 20.12 uur.

Vastgesteld in de algemene ledenvergadering op mei 2018.

De voorzitter,

De secretaris,